

A nagykanizsai matematikai konferencia ürügyén

Idén október 9. és 12. között negyedik alkalommal rendezte meg a nagykanizsai Battlyány Lajos Gimnázium (korábban Landler Jenő Gimnázium) és a Zala Megyei Pedagógia Intézet az immár hagyományossá váló matematikus konferenciát. Most a korábbi analízis, algebra és számelmélet témakörű találkozók után a diszkrét matematika volt műsoron. A következő, 1993-ban rendezendő hasonló összejövetelen geometriával foglalkoznak majd.

Az idei alkalom jelentőségét az is emeli, hogy most először a környező országokból is érkeztek szakemberek. Ezen túlmenően a konferencián elhangzottaknak nagy fontosságuk van a mindennapi iskolai oktató–nevelő munkában. A megvitatott gondolatok előbb–utóbb testet öltenek a tantervekben, a tanulók gondolkodás- és látásmódjában.

Szebenyi Márta igazgatónő nyitotta meg a rendezvényt, amely az Új utak és lehetőségek a diszkrét matematikában – elméleti konferencia és módszervásár címet viselte. Az iskola énekkarának műsora után a megyei önkormányzati közgyűlési hivatal művelődési osztályának vezetője köszöntötte a megjelenteket.

Az ünnepélyes megnyitót követően a szegedi Hajnal Péter Kombinatorikai problémák címmel néhány igen érdekes feladatot ismertetett, majd az ugyancsak szegedi Csúri József előadása következett; középiskolában megoldható gráfelméleti feladatokat mutatott be. Valóban érdekesítő volt, amit az ezek után sorra kerülő Kurusa Árpád, a tomográfia matematikájáról mondott. A változatosság kedvéért ő is szegedi. Az első munkanapot gyékényesi kirándulás és ismerkedési est zárta.

A második nap programjában szereplő előadók közül a két budapesti nem tudott eljönni, így az előadások dolgában maradt a szegediek számbeli fölénye: Pintér Lajos mutatta be a Polygon című – szegedi szerkesztésű – szakmai lapot és vázolt néhány feladatot, majd a szegedi Hajnal Imre például láthattuk és hallgathattuk.

Ezután az erdélyi Bencze Mihály – aki a nemrégiben újra indult, nagymúltú Brassói Füzetek című kulturális magazin főszerkesztője is – kötötte le a hallgatóságot egy érdekesítő kombinatorikai előadással, majd a felvidéki Oláh György kollégával közösen mutatták be a határon túli magyar nyelvű oktatást, a romániai és a szlovákiai helyzetet összevetve. E problémákról délutáni fórumot is tartottak. Az előadások a ceglédi Bogdán Zoltán kombinatorikus geometriai feladatmegoldásaival záródtak.

A délutáni fórum után vacsora, majd késő éjszakába nyúló tekejáték következett, ahol – a dolog természetéből és a téma fontosságából adódóan – tovább folyt a beszélgetés a határon túli magyar nyelvű oktatásról.

Szó volt arról, hogy Romániában nagyon nehéz a helyzet. A román állam mindent megtesz azért, hogy lesüllyesse a nemzetiségi iskolák anyanyelven történő oktatásának színvonalát. A szükséges eszközökre a minimális összeget sem kapják meg. Ezért igen sok esetben csak a külföldi segélyekre támaszkodhatnak. Gyakran kényszerülnek segítséget kérni Magyarországról. Példa erre a székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceum igazgatójának az erdélyi matematikaoktatás megsegítéséért frott, e számunkban olvasható – levele is. Ha a küldemény el is indul, egyáltalán nem biztos, hogy megérkezik rendeltetési helyére, ezért legbiztosabb azt közvetlenül, személyesen átadni.

A mostoha oktatási körülmények igen megnövelik az anyaországbeliekkel kialakítandó és fenntartandó személyes kapcsolatok fontosságát. Nagy szükség van a szakmai tapasztalatszerésre; olyanokra is, mint ez a konferencia volt, de elsősorban iskolák között kiéptendő szoros kapcsolattartásra, amelynek keretében tanárkollégák és diákok levelezhetnek és találkozhatnak.

A szlovákiai magyar tannyelvű matematikaoktatás helyzete kedvezőbb. Az iskolák anyagi lehetőségei és magyar szakemberekkel való ellátottságuk összehasonlíthatatlanul jobb, mint Romániában. A Felvidék magyar diákjai évtizedek óta nagy számban vesznek részt a Középiskolai Matematikai Lapok feladatmegoldó pontversenyében.

Komáromban a Csemadok, a Komáromi Magyar Tannyelvű Gimnázium és a Komáromi Ipari Középiskola öt éve sikeres előadásorozatot rendez tehetséges magyar középiskolásoknak. Ennek során havonta egy-egy alkalommal magyarországi előadók a középiskolai tananyagra épülő vagy azt kissé túllépő ismeretek alapján mélyebb betekintést adnak a matematika egyes kérdésköreibe.

Szlovákiában és Romániában egyaránt általános tapasztalat, hogy a magyar diákok a matematikaversenyeken az élvonalban szerepelnek.

A magyar tannyelvű oktatáson belüli együttműködés kiszélesítése érdekében szóba került nemzetközi magyar matematikai diákolimpiák megszervezésének lehetősége is.

A konferencián részt vevők egybehangzó véleménye szerint nagyon megnehezíti a szaktanárok közötti kommunikációt a szakmai és módszertani lapok számának csökkenése, ill. az ilyen lapok megszűnte. Ezért fogadták örömmel és érdeklődéssel az Iskolakultúra bemutatkozását, mely – többek között – ezt a közvetítő szerepet is felvállalja.

A nagykanizsai konferencia kiválóan szervezett, gördülékeny, élvezetes rendezvény-sorozat volt. Köszönet érte a rendezőknek, elsősorban Cseke Zoltán matematikatanárnak; és köszönet a résztvevőknek is az aktivitásért, munkakedvért. Megújuló oktatásunkban más szakterületeken is igen nagy szükség van hasonló kezdeményezésekre.

SCHILLER ISTVÁN

Matematika verseny a szlovákiai Komáromban*

Nem elég csupán tanulni, szeretni kell a matematikát! Ennek a gondolatnak a jegyében került megrendezésre 1991. március 27-én a Nyugat-Szlovákiai kerület magyar középiskolásainak 16. matematikaversenye. Azzal a szándékkal, hogy segítse azokat a tanulókat és tanáraikat, akik különböző versenyekre készülnek s készítik fel tanítványaikat.

Ezt a versenyt tulajdonképpen a Nyugat-Szlovákiai kerület magyar iskoláinak aktivitása hívta életre. Az eddigieket (beleértve a mostanit is) Komárom 6, Galánta 3, Pozsony 2, Dunaszerdahely 2, valamint Szenc, Somorja és Párkány 1-1 alkalommal rendezte meg. Rendhagyó módon ebben a tanévben a komáromi Ipari Szakközépiskola folytatta e szép hagyományt, mely alkalomból 21 iskolát hívtunk meg. Indultak Füle, Galánta, Dunaszerdahely, Komárom, Párkány, Tata, Zseliz gimnáziumai. A résztvevő szakközépiskolák Győről, Kassáról, Komáromból, Ógyalláról és Vácról érkeztek. A felkészülési idő rövidegére hivatkozva nem vett részt az esztergomi Hell József Károly

* Megjelent a szlovákiai Új Komáromi Lapok 1991. ápr. 20-i számában